

Innkomne forslag til årsmøte i Fagbevegelsens Partilag 2023

Forslag fra styret:

Et nytt kraftsystem for fremtiden

Kraftsituasjonen i Norge har vært under press i lang tid. Vår tilknytning til det europeiske kraftmarkedet har skapt store utslag i strømprisen her hjemme. Folk er bekymret og opprørt over utslagene, og er usikre på hvordan fremtiden blir. Inntil nå har regjeringens strømstøtte demmet opp for de største utslagene for vanlige folk, men bedrifter og offentlige etater har fått kjenne de verste utslagene uten inntil nylig å få hjelp av staten.

Vi forstår at vår produksjon, distribusjon og utveksling av kraft er sammensatt og bundet av fysiske og avtalemessige begrensninger. Det er likevel et paradoks at vi har rigget oss slik at vi ikke klarer å ha nok, rimelig kraft til egne marked, men skal være rent markedsstyrt som en del av det europeiske kraftmarkedet.

Fagbevegelsens partilag mener derfor at Arbeiderpartiet må komme med en plan som folk og næringsliv, kan stole på. En plan som viser at vi i fremtiden skal bygge, forvalte og distribuere nok rimelig strøm til landets arbeidsplasser og hjem. En slik plan vil vise hvor vi vil, og gi våre velgere fornyet tillit til Arbeiderpartiet. Vi må vise at sosialdemokratiet tør å regulere markedet, når systemet ikke ivaretar sosiale forhold og arbeidsplasser. Strømstøtte er vel og bra på kort sikt, men vi mener en langsiktig løsning må til.

En slik plan må inneholde følgende elementer:

- Strøm skal fortsatt handles med våre naboland i Europa, både for deres og vår energisikkerhet.
- En styrking av kraftproduksjon, grønn og bærekraftig, men med både regulerbar og uregulerbar kraft. Framtidig kraftproduksjon må kunne være væruavhengig.
- Prioritere utbygging som utgjør mindre inngrep i naturen først.
- En annen form for prissetting i vårt interne strømmarked, der vi frikobles prissvingningene på de dyreste produksjonsmåtene i det europeiske markedet.
- Flaskehalsinntektene over Statkrafts inntektsramme må tilfalle sluttbrukeren.
- Prissetting i vårt interne marked, som ligger mye nærmere produksjonskostnader.
- For å motvirke flaskehalser mellom prisregioner i Norge, må det bygges ut ny produksjon i underskuddsområder, særlig NO1.
- Innføre en modell for private hjem som er progressiv, der lavere forbruk fører til lavere pris per kilowatttime. Slik incentiver vi sparing av strøm.
- Undersøke mulighetene for om kraftprodusenter kan selge strøm direkte til kunder i sin prisregion.- Oppgradering av eksisterende kraftanlegg.
- Økt støtte til Enova tiltak – for eksempel varmepumpe, rentbrennende vedovn og etterisolering.
- Pålegge kraftselskapene å tilby forutsigbar rimelig fastpris til bedriftene.
- Styrke kraftselskapenes mål som samfunnsaktør og redusere deres finanspolitiske formål.

Styrets innstilling: Forslaget vedtas, og sendes årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen.

Partiskatt i Arbeiderpartiet i Bergen

I dag så står det nevnt i kandidatbrev vi sender ut til de som har sagt seg villig til å stille som folkevalgt i vårt parti, at de skal bidra i form av partiskatt når en får verv som har honorar. Videre er det svakt dekket i vedtektene, men årsmøte har uttalt seg en gang i tiden, som vedtektene åpner for.

Forslag: Retningslinjene oppdateres til gjeldene lovtekst hjemler osv. Hovedregelen at det er 10% holdes fast og etterleves. Punkt 4&5 revideres og fjerner taket på 15 000 / 7500 (full og deltidspolitikere). Tjener man 1 400 000,- og har et tak på 15 000,- er det ikke særlig solidarisk. Punkt 7 konkretiseres til at det er verv som en erverver igjennom partiet, partiskatten er ment for.

Styrets innstilling: Forslaget vedtas, og sendes årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen.

Tilrettelagte arbeidsplasser/Varig tilrettelagte arbeidsplasser

Arbeiderpartiet i Bergen ønsker og styrke ordningen med tilrettelegging.

Vi skal sørge for at det kommer flere tilrettelagte arbeidsplasser til Vestland og Bergen, og at disse sikres forutsigbare og gode kontrakter hvor det er mulig. AiB mener bestemt at deler av kontraktene kommunen/fylkeskommunen har skal være såkalt reserverte anbud, slik at bedrifter som driver med slikt viktig arbeid, konkurrerer med hverandre og ikke på det "åpne markedet"

Styrets innstilling: Forslaget vedtas, og sendes årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen.

Stopp oppsplittingen i jernbanesektoren

Fagbevegelsens partilag berømmer regjeringen for å ha stanset privatisering av drift og vedlikehold av jernbanens infrastruktur, og for å ta det utskilte selskapet Spordrift inn igjen i Bane Nor. Dette er kjempegode nyheter for alle som jobber i pukken, og vi oppfordrer regjeringen til å fortsette med slike grep for å rydde opp i den fragmenterte jernbanesektoren.

Vi overtok etter en Høyre-regjering som har drevet aktivt med oppsplitting og privatisering av jernbanen. En viktig forutsetning for privatiseringer er oppsplitting. Oppsplitting av viktig infrastruktur og tjenester for vanlige folk gir oss ikke bedre tjenester, heller dyrere drift, flere direktører og mer byråkrati. Taperne er innbyggerne som får dårligere og dyrere tjeneste – og politikerne som mister politisk styring av sektoren.

-

Oppsplitting, konkurranseutsetting, privatisering er velkjente grep fra høyresiden. Det gjør det lettere å overlate samfunnstjenester til private kapitalkrefter. Det gjør det også lettere å splitte fagmiljøer og fagorganisering.

Dagens situasjon gjør at allerede etablerte aktører tilpasser seg dette markedet ved å etablere underselskaper for å være med på anbudsregimet på offentlige jernbanestrekninger. Dermed forsterkes oppsplittingen i sektoren ytterligere. Et eksempel på dette er Flytogets nyetablerte underselskapet "Bytoget". Det haster derfor å reversere Solberg-regjeringens oppsplitting.

Vi trenger en regjering som igjen kan gi tillit til jernbaneansatte og velgere som bryr seg om en god jernbane i Norge. Det gjøres ikke ved å kun bremse utviklingen høyreregjeringen satte i gang. Det gjøres ved å kraftfullt stanse videre oppsplitting og heller slå sammen selskap som i eksempelet med Spordrift og Bane nor. Dette er høyrepolitikk som vi skal sette tilbake på tuben. Vi må få sterkere politisk styring av jernbaneselskapene slik at de tjener innbyggerne og ikke forfølger finansielle mål

Vi i Fagbevegelsens partilag stiller oss derfor kritiske til regjeringens planer for togtrafikken på Østlandet.

Fagbevegelsens partilag tar jernbaneansattes fortvilelse på alvor. Det blir ikke bedre sosialdemokratisk politikk ved å videreføre Høyre-regjeringens arv i jernbanesektoren. Vi må gi arbeidsfolks troen på at Arbeiderpartiet skal rydde i rotet etterlatt av Erna Solberg.

Fagbevegelsens Partilag mener derfor at Arbeiderpartiet må:

- Stanse oppsplitting av lokaltrafikken på østlandet og i sektoren for øvrig
- Gi tilstrekkelige bevilgninger til vedlikehold av infrastruktur og togsett
- Arbeide for en opprydding i sektoren, hvor en samler mest mulig av jernbanen i en samlet og enhetlig organisasjon.

Styrets innstilling: Forslaget vedtas, og sendes årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen.

Forslag fra Axel Fjeld:

Arbeidslinjen: I vinter har det vært diskusjon om arbeidslinjen, et begrep som ble lansert på 1990-tallet. Oslo-byråd Rina Mariann Hansen (AP) påpekte nylig at begrepet stammer fra en annen tid med andre forutsetninger: "Den forutsetter at vi har et arbeidsliv der alle kan gå rett inn. At det er den enkeltes manglende evne til å få seg jobb som er problemet. Arbeidslinjen tar ikke høyde for at arbeidslivet er noe annet i dag enn det var før."

Hun fikk støtte av tidligere leder i Fagforbundet Jan Davidsen som uttalte til Klassekampen: "På nittitallet mente man at vi kom til å mangle arbeidskraft. Man måtte legge til rette for at folk kom seg i arbeid og hadde anstendig trygd når de ikke kunne det. Nå har vi ikke mangel på arbeidskraft. Vi har mange utenfor det ordinære arbeidslivet. Dermed har vi nå fått fattigdom blant mange som ikke er i arbeid. Vi har ikke fått regulering av ordningene som

skal opprettholde deres kjøpekraft. (...) Vi har fått et arbeidsmarked som ikke er basert på den arbeidskrafta vi har, men ofte basert på krav om formalkompetanse. Da faller en del med realkompetanse utenfor og det forsterker problemet."

Fagbevegelsens Partilag anerkjenner at det er på tid med en diskusjon rundt dette prinsippet. Vi anerkjenner også at det er forskjell på å si "hele landet i arbeid" og "det skal lønne seg å jobbe". Førstnevnte medfører at alle skal kunne ha tilgang på inntektsgivende og helsefremmende arbeid. Sistnevnte impliserer at det skal straffe seg å være syk, noe som forklarer hvorfor dette også var et budskap Høyre brukte i valgkampen i 2013. Vi ser i dag at arbeidslinjen altfor ofte brukes som lettvtint påskudd for å nekte å øke eller regulere sosiale stønader. Grunngevingen er at det visstnok skal undergrave arbeidslinjen, men det legges så godt som aldri frem noe håndfast kildemateriale på dette. Resultatet er uansett at vi har medborgere som lever i nød og køene foran matutdelingene vokser.

Regjeringens grunngeving for å ikke øke sosiale satser har vært at en ville unngå å skape renteøkninger. Denne begrunnelsen har flere økonomer omtalt som "misforstått" (NRK, 8.12.22) og kontret med at "selv betydelig økning i pengebruk knapt vil bety noe for inflasjon og rentesettingen".

På bakgrunn av det overstående bør AP og regjeringen foreta en reorientering i spørsmålet om arbeidslinje og velferdssatser.

Fagbevegelsens Partilag:

- Ønsker debatten velkommen og oppfordrer alle partilag og organisasjonsledd til å ta en kritisk gjennomgang av temaet
- Tar til orde for en generell økning av sosiale satser inklusiv minstepensjon og uføresatser

Styrets innstilling: Årsmøtet støtter deler av intensjonen i forslaget, deriblant at vi vil ha et nivå på velferdsordningene som gjør at folk som detter utenfor arbeidslivet kan leve verdige liv. Forslaget reiser også en større debatt rundt forholdet mellom arbeid og velferdsytelser. Årsmøtet mener vi må ha en behandling som ser på inkludering i arbeidslivet, arbeidsledighet og behov for arbeidskraft, utdanning og velferdsordninger. Forslaget oversendes medlemsmøte i partilaget, og styret bes planlegge for en større debatt.

Psykiatri: Regjeringen skal berømmes for å ville satse på psykisk helse. Det ser likevel ut til at det lar vente på seg, mtp at Oslo Universitetssykehus, Universitetssykehuset i Stavanger og Universitetssykehuset i Nord-Norge nå må kutte i psykisk helsevern og rusbehandling. Imellomtiden har regjeringen satt ned et utvalg.

Fagbevegelsens partilag oppfordrer regjeringen til å uten opphold øke bevilgningene til psykisk helsevern og rusbehandling, og legge til rette for en generell oppskalering av tilbudet.

Styrets innstilling: Forslaget vedtas, og sendes årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen.

Rolleblanding i politiet: En rapport har nylig slått fast at det har vært omfattende rolleblanding mellom politiet og den private organisasjonen Norsk narkotikapolitiforening (NNPF), hvor sistnevnte har utført oppgaver som egentlig tilligger politiet. Rapporten konkluderer med at Politiets rolleblanding med NNPF er et rettstatlig og demokratisk problem. Herunder dopingprosjektet, hvor politiet har outsourcet opplæring i praksis og metoder til en eksplisitt politisk organisasjon. Politiet har latt NNPF få lære opp politiet i bruk av det som faktisk er ulovlige tvangsmidler uten at man har hatt kontroll. Politidirektør Bjørnland har hverken nå eller tidligere sett ut til å ta denne skandalene tilstrekkelig alvorlig. Nå hviler et tungt ansvar for å agere – på alle som mener at rettstat og demokrati er verdier verdt å verge.

Fagbevegelsens partilag forventer:

- at regjeringen rydder opp i rolleblanding
- regjeringen ber om en grundig holdningsendring innad i politiet
- at all bruk av ulovlige tvangsmidler opphører umiddelbart

Styrets innstilling: Intensjonen i forslag vedtas. Forslaget oversendes det nye styret.

Arbeid til asylsøkere og papirløse: Det er etablert praksis med retur for asylsøkere som har fått avslag fordi de ikke har et beskyttelsesbehov etter Flyktningkonvensjonen.

En liten gruppe mennesker har imidlertid bodd her i mange år uten at retur er gjennomført. Det er meningsløst at de kan få kost og losji på statlig mottak på skattebetalernes regning i 20 år, men ikke får tillatelse til å jobbe og betale for seg. Vi er også bekymret over at mange såkalte papirløse mennesker som befinner seg i Norge ender opp med å jobbe i slaverilignende forhold i bransjer hvor det er betydelig innslag av arbeidskriminalitet. Disse gruppene må vi kunne få satt i arbeid slik at de kan tjene til livets opphold under anstendige vilkår.

Fagbevegelsens partilag ønsker:

- at regjeringen får på plass ordninger som lar asylsøkere og papirløse ta del i det ordinære, anstendige arbeidslivet

Styrets innstilling: Forslaget vedtas, og sendes årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen.

Opprydding i Nav: Arbeids og sosial-fraksjonen i stortingsgruppen har levert mye bra på sitt felt, deriblant en ny veileder for Nav som instruerer saksbehandlere til å bruke skjønn i større grad enn før. Det oppstår dog et problem når tilbakemeldinger fra Nav-ansatte er at de ikke kan bruke veilederen, fordi den trumfes av forvaltningsloven. Det er derfor grunn til å mistenke arbeidsministerens grep få den tilsiktede effekten.

Fagbevegelsens partilag ber Arbeiderpartiet

- kontakte tillitsvalgte i Nav for undersøke om det stemmer at forvaltningsloven hindrer bruk av skjønn
- Utrede evt. lovendringer for å kompensere for dette

Styrets innstilling: Intensjonen i forslag vedtas. Forslaget oversendes det nye styret.